

Pesmi s slikami

Nedolžnim srcem

• • • Zbral • • •

Anton Kržič.

(Ponatis iz Vrta in Raječoka.)

V Ljubljani, 1901.

Založilo društvo
„Pripravniški dom“.

Tisk Katoliške tiskarne.

Behar

36415

II-C-d

IN=030005998

Jezus, prijatelj otrok.

Oj, blagoslovi nas!

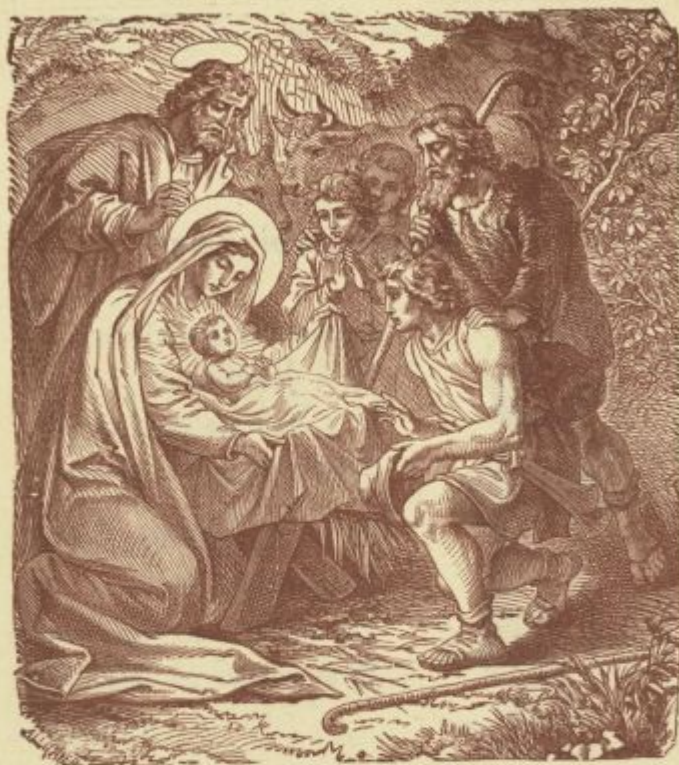

Ljubeznivo gledaš name
Mili Ješček moj,
In z desničko malo svojo
Daješ blagoslov mi svoj.

O, le blagoslavljaljaj, Ješček,
Blagoslavljaljaj me,
Da nikdar v življenju svojem
Prav nikdar ne zabim Te!

U. Zakrajšek.

1. Raj na zemlji.

Žvonovi pritrkavajo:
Tin-tinkom, tonkom-tinkom;
Z neba krilatci plavajo
Na zemljo z rajskim Sinkom.

Stotisoč zvezdic gleda nanj
Z iskrenimi sijaji,
Prav kakor bi se bale zanj,
Da več ne bo ga v raji.

Stotisoč vernih src nocoj
Udano ga pozdravlja;
Krilatci jim rosé pokoj,
A on jih blagoslavlja.

2. Presrečna mati.

„Feli, mamka, bridko je
Božji bilo mamici,
Da je ležal Sinek njen
V jaslicah na slamici?“

Saj ni mogla, kakor ti,
Težkih jasli zibati,
Ni se moglo Detece
V tesnih jaslih gibati!“

„Ni ji bilo bridko, ni:
Šrečna je prepevala,
Z jaslic Sinka božjega
Na srcé si devala . . .“

3. Pastir pri jaslih.

Vse te ljubi, dete Jezus,
Vsem nebeško mil se zdiš;
Dih živalij te ogreva
In objema vetra piš . . .

Dih živalij ni prijeten,
Hladen vetra je objem;
S svojim bi odel te plaščem,
Ko bi vedel, da te smem . . .!

4. Treba ni.

Ljubljena mamica,
V kot se ozrite,
Z nami vred jaslice
Naše hvalite!

Malo pastircev je
Bilo na paši,
Hlevec podoben bil
Cerkvi je naši.

Boljših ne stavijo
Doli v Ljubljani:
Saj smo pri stricu jih
Videli lani . . .

V takovih jaslicah
— Čuli smo v šoli —
Božje ni Detece
Spalo nikoli.

Treba ni, mamica;
Hvalo hranite,
Rajši orehov nam
V dar prinesite!

5. V hribu.

Po vejah vseh se burja
Igra s sneženim prahom,
Po hribu hodi Janko
S košarico za mahom.

Pa mrzlo je, ah, mrzlo!
Ogreti moram malo
Odrevenele prste . . .“
In sedel je na skalo . . .

Prav krasnega zagleda
Ob tisti mejni skali:
„Jej, jej, kako se bodo
Pastirci nanj podali . . .“

In sred mahu je Janko
Pastircem ves podoben . . .
Oj mraz, ti zimski bratec,
Kako, kako si zloben!

Silvin Sardenko.

Detinski praznik.

1. Pri jasliah.

Tam v kotu jaslíe stojé,
Pred njimi lučice goré.
In Jezuščku, ki tam leži,
Obrazek v luči se svetli.
Oj, hlev je mrzla hišica
In jasli trda posteljea,
Kjer Ješček je prišel na svet

Odrešit nas, za nas umret.
Na slami naš je Rešenik;
Pred njim kleči njegov rednik
In nješa sveta Mamica,
Ki malo Dete molita.
Pastir se bliža mu že star,
Prinaša Jezuščku svoj dar.

Oznanił mu je anđelj to,
Da Bog prišel je na zemljó.
Celo še z jutrovih strani
Prinesli Ješčku so dári,
Čo Kralji sveti so trijé,
Ki spred pri vratih še stojé.
Vrh hleva zvezda ti miđljá,

Ki jim znanila je doma,
Da je prišel na svet Gospod,
In jih privedla je dotod . . .
Bodite mi pozdravljene,
Preljube, svete jaslice!
Ve rojstni dom ste Jezusa —
Podoba tabernakelja!

2. Hišni blagoslov.

*M*ariji v čast je zvon zapel,
Večer se sveti je pričel.
Na zemljo pod vsakeri krov
Razsiplje Bog svoj blagoslov.
Pojmò kropit, pojmo kadit
In Bogu dom priporočit!
Nà, Ančka tu žrjavico,
Kadila stresi si nanjó;
Pokadi s svetim dimom vse,
Da blagoslov povsod dospe!
In ž blagoslovljeno vodo
Pa kropi Janežek za njo!
Molita lepo za menoj
Da pride Jezus k nam nocoj!⁴⁴
Spred oče ž molkom hodijo
In rožni venec molijo,
Za njimi Anica kadí
In Janežek za njo kropi.
Obiščejo vsakeri kot,
Po hramih vseh jih pelje pot.
In kar kadé in kar kropé,
Vse Kristusu priporočé,
Naj tja ozre se iz neba
In čuva jih nesreč in žla.
In ljubo Dete — Kristus sam
Prihaja rad v vsakeri hram.
Veselje žlasti je otrok, —
Ne pride namreč praznih rok!

3. Detinski darovi.

Krog jaslíc deca ti sedí,
Nocoj se spat ji ne mudir
Posluša zgodbo presveto,
Kako prišel je na zemljo
Sam Bog; kot dete že za nas
Trpel pomanjkanje in mraz.
Tu Janček se oglasi
Solze brišoč si iz oči:

„Neskončno bi se veselil,
Če takrat bi s pastirčki bil;
Bi Ješčku nesel posteljco,
Da spančkal bi na nji gorko.“
„Jaz krilce bi mu nesla v dar,
Igračice in svoj denar,
Da bi kupila Mamica
Mu kruhka“, pravi Anica.
Na glas se Jožek zaihti

En vpira v jaslíce oči
„Kaj jočeš?“ mama vpraša ga.
„Ker nimam nič za Jezuščka.“
„Ne joči; precej ti povem,
Kaj Jezuščku je všeč pred vsem
Glej, rajše kot zaklade vse
Srce nedolžno on sprejme.
Če to mu daj in mu povej:

„Obljubim, Ješček, ti, odslej
Razžalil te ne bom nikdar,
Sprejmi ta moj božični dar.
Učil se rad bom, molil bom,
In stariše rad slušal bom.
Bom živel čisto in sveto,
Da k sebi vžameš me v nebo!“
Ta dar bo Ješček rad sprejel,
Zmed vseh bo najbolj ga vesel.“

J. E. Krek.

Častimo!

*Tebe, moj Jezušček, v jaslích častim,
U slavo ti strunice vbiram;
Tebe le ljubim, le tebi živim,
Za te naj, Ješček, kdaj umiram.*

*Prišel si záme v trpljenje na svet,
Zame si pustil nebeštvo,
Záme si v jaslích mraza prevzet,
Se pokoriš za človeštvo.*

Tvoje solzice mi srce mečé,
 Mi jih, o Detece, točiš,
 Ker mi je znano, da tudi zamé
 Milo obličjice močiš.

Angeljski zbori pojó se čudeč,
 Ješček, ponižnosti tvoji,
 Družba pastirčkov te moli goreč,
 Detece božje v pouoji.

Ti, o moj Stvarnik zemlje in nebes,
 Rojen kot hlapček si reven,
 O, naj posnemam, moj Ješček, te res,
 Naj bom ponižen, pohleven.

Mati presveta in Jožef očak
 Strežeta tebi vesela;
 O, da bi njima i jaz bil enak,
 Zate mi duša se unela!

Ješček! pri jasliah tvojih klečim,
 U slavo ti strunice vbiram,
 O, naj te molim, te ljubim, častim,
 Záte naj, Ješček! kdaj umiram.

Rad. Silvester.

Pozdravljena božična noč!

Na stropu sinjega neba
Zvezdá se zbor utrinja,
Mej njimi mesee bled veslá,
Zemljo pokoj zagrinja;
A v noč doní iz hiš in koš:
Pozdravljena, božična noč!

Zledenil se je kap raz streh,
Glej, sveča je pri sveči;
A šuj detinji v sobi smeh
In spev pri topli peči:
*„Pozdravljamo te vsi pojoč,
Božična noč, prelestna noč!“*

In kdor zasliši petje to,
Skrbij je strt mu lanee,
In v sreú vstvarja mu nebo —
Mirú noeoj poslanee;
Ljubezni ga prešine moč —
Oj blažena, božična noč!

Naj šlovek slednji te noši
Molitve moli svete;
Naj k jaslieam mu duh hití,
Pozdravlja božje Dete;
Naj peva božje Dete zroš:
Pozdravljena, božična noč!

Vnėslav.

Nocoj!

*Nebeške višave
In zemske nižave
Blišče se — nocoj!*

*Tam zvezde šareče,
Tu sveče goreče
Migljajo — nocoj!*

*In zvezde in sveče
Neskončne so sreče
Vesele — nocoj.*

*S krilatci tam gori
Človeški se zbori
Glasijo — nocoj.*

*Ker Dete nebeško
Med revo človeško
Prišlo je nocoj.*

*Pastirji hitijo
Z darovi Mesijo
Pozdravit — nocoj.*

*Še mi se združimo,
S pastirci hitimo
K zibelki — nocoj.*

*Vsi v hlevci darove
Pred noge njegove
Denimo — nocoj.*

*Vesel jih sprejema,
Darilce objema
Sam Jezus — nocoj.*

*Najbolj ga častijo,
Ki srce darijo
V dar Bogu — nocoj.*

*Mi sebe pa damo
In vse, kar imamo
V dar Bogu — nocoj!*

Naum.

Božična legenda.

☉deja bela zemljo krije,
In burja kaže svojo moč.
Že poje zvon na čast Marije,
Večer postane — sveta noč.

V samotni koči kraj doline
Se zbrala je družina vsa:
Preskrbna mati, oče Tine,
Otroka bogoljubna dva.

Po stari šegi vžge kadila,
Kropi krog hiše gospodar.
Med tem pa mati je molila
In z njo otrók nedolžnih par.

O rojstvu božjem govorijo
In pesmi Jezuščku pojo,
Marijo z Jožefom častijo,
Ko pozno trka še nekdo.

Glej z nežnim glasom prosi milo Omamljen sladkega še spanja,
Preprosto dete vbogajmé; Si mane deček naš oči,
Vso silo mraza je čutilo, Je-li resnica vse, ne sanja?
Proseč naprot molí roke. Prepričati se koj želi.

Veselega obraza oče Na okence se nizko spravi
Z otrokoma brž prihité, Nedolžni deček, zre v nebo,
Vsak malemu postreči hoče Ki v divni kaže se bliščavi,
In zljajšati britkost, gorjé. Da skoro zgublja vid oko.

Z jedili ga krepčajo radi, Krilatcev vidi brez števila,
Kar borna kočja jih ima, Vsak z rajskim svitom je obdan,
Veselo vživa gost jih mladi, Razlega godba se premila,
Hvaležen vsem je iz srca. Vmes zbor prepeva prekrasan.

„Moj oče, pravi, naj vam plača, Med njimi dete, zapuščeno
Kar ste storili mi sedaj, In siromašno prej tako,
Že tu naj vam begato vrača Najkрасnejše je razsvetljeno
In potlej dá nebeški raj.“ — In krona diči mu glavo.

Zvonovi praznično donijo „Jaz Jezušček sem“, sladko pravi,
Božičnico oznanjajoč, In jima blagoslov svoj dá,
In v cerkev stariši hitijo, „V nebeški se bo svetil slavi,
Že blizo svéta je polnoč. Kdor usmiljeno srce ima.“

A kmalu deklica se vzdrami Odrgra brst od jelke krasne
In kliče bratca preglasnó: In ga otrokoma poda,
„Ne slišiš godbe li nad nami, Želeč, naj jima v srečo hasne,
Ki se razlega presladko?“ Naj sadja dá prežlahnega.

V nebo se dete je vrnilo.
A brst božično je drevo,
Otrokom dolgo let število
Darov prinaša sto in sto.

— va.

Cvetna nedelja.

„Hvaljen bodi Kralj, kateri pride v imenu Gospodovem!“

Luk. 19, 38.

*Predrámi se, Jeruzalem, predrámi,
Z obleko svatovsko se brž odiči;
Kar lepotičja hranijo ti hrami,
Kar cvetja solnčni ti rodijo griči;
Oj hiti ž njim pred vrata mestna, hiti,
Kar moreš, s cveti, biseri okiti:
Glej, Kralj se tvoj ti bliža na osličí —
Iz duše dnà ‚hozana‘ mu zakličí!*

*Hozana! mu zakličí in zaóri,
Pogrni pot s preprogami in cveti;
Zeléne so mladike v Oljski góri,
Hité naj pónje sini ti nešteti;*

Naj združijo se v zборе cvetne deve,
Da pevajo pred kraljem slavospeve,
A mesto vse prisézi, da živeti
Na veke hočeš zanj in zanj umreti.

Oj, štiri tisoč let si koprnelo
In s tihim koprnenjem nanj čakalo.
A danes poj, Jeruzalem veselo,
Zapoj, zavriskaj, da prešine skalo:
Mesija naš, Mesija naš prihaja.
Obljubljen rodu našemu iz raja —
Nebó nam danes Kralja je poslalo,
Jehóvi vse zato prepevaj hvalo!

Jos. Vole.

Velika noč.

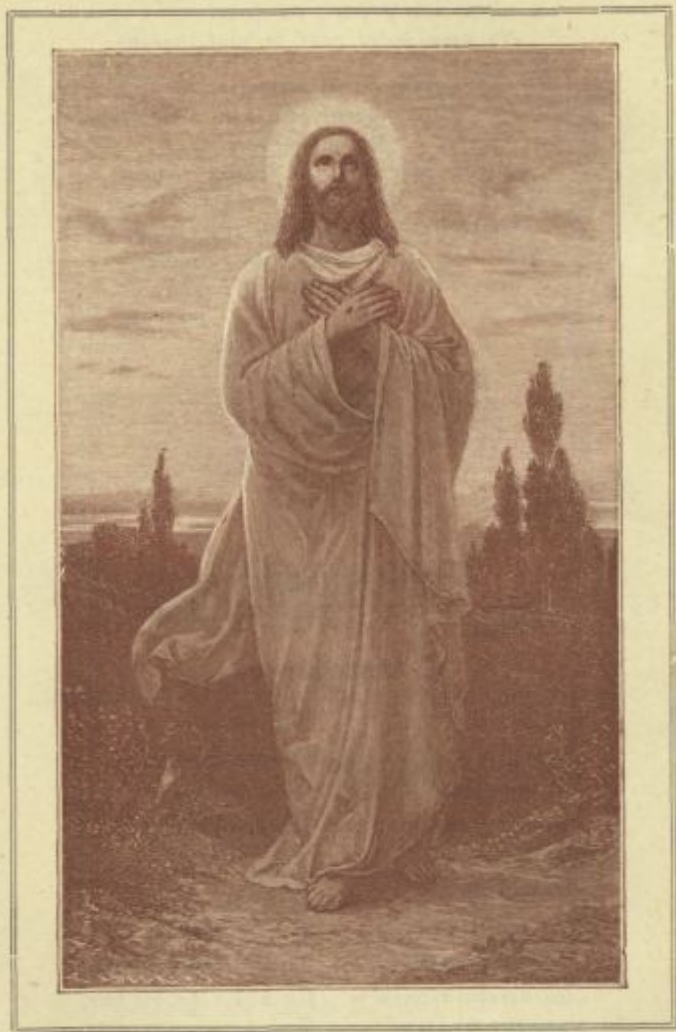
1. Vstajenje.

Rot bi peli
Angelei
Vstajenja dan,
Trobijo trobentice
Čez mlado plan.
Zvončki jih
Poprašajo:
„A kdo je vstal?“
„Ej, nevedni zvončki vi
Nebeški kralj!“

Viri vstajajo
Iz ledenih skal,
Cveti vstajajo
Iz spočitih tal,
Ptice vstajajo
Izza tujih dalj,
Vsi mi kličejo:
Tudi ti boš vstal,
Ro boš v grobu mir,
Zimski mir prespal.

Alojzij Merhar.

2. Pri svetem Petru.

*Mo so naši zvonovi
U sveti romali Rim,
Stara raglja je v stolpu
Domke žuvala jim.*

*Hačor glasne molitve
U Rim priplavali so,
U cerkvi svetega Petra
Pritrkavali so.*

*Pražali so svetnika:
„Oj, ti sveti ključar,
Kaj li v roki srebrnih
Ključev hoče ti par?“*

*„Veste, moji zvonovi,
Mo v liho slovo
Duži pevate verni,
Jaz odpiram nebo.“*

Alojzij Merhar.

Telovc.

Pomikajo vrsté se ljudstva
Pobožno čez polje ravno,
Pod nebom vezanim duhovnik
Pa Rešnje nesejo Telo.
Pojoč deklíči v krilih belih
Po poti cvetje trosijo,
Krepko mladeníči zastave
Pa vihrajoče nosijo,
In rožni venec, litanije
Pobožno molijo vrsté,

Da Bog obilo blagoslova
Na žitno porosi polje.
Na vasi klenkajo zvonovi,
Grmé topíči pod goro,
Ob potu rožice dišijo,
Na grmih tičice pojó.
Kipi ljudem srce, vsem blažen
Razlit po licih je sijaj,
O, ko v procesiji bi taki
Vsi tudi šli v nebeski raj!

Greg. Gornik.

Marija - Šmarnica.

(Sonet.)

*Prišla si zopet, pomlad rajsko mila,
Pomlajeno je vse in oživelo:
Pozdravlja ptičev-pevcev te krdelo,
V cvetličja kras te zemlja je ovila.*

*V zelenem logu šmarnica priklila
Iz tal vesela je; nje cvetje belo
Po tebi, pomlad, je zahrepenelo,
Ti si lepoto mu in vonj vsbudila!*

*Pozdravljen bodi, majnik, mesec sveti!
Po tebi mi je duša zaželela:
„Marijo-Šmarnico zrem v zornem cveti!“*

*O, da Slovincem srca bi vzkipela,
Da bi čez hrib in plan glasili vneti:
„Marijina Slovencev je dežela!“*

Andr. Kalan.

Šopek šmarnic.

Šopek šmarnic belih
V gozdu sem nabral,
Da bi na oltarček,
Jih Mariji dal.

Šopek snežnobeli
Bom povil lepo,
In podal Mariji,
Prosil jo takò:

Ti mi vedno kaži
Pota pravi tir.
Mojemu daj srcu
Zaželjeni mir!

Da strastij vseh prosto
Le za Te živi.
Ti kot šopek beli
V čistosti duhti.

Fr. Zdravko.

Majniški Kraljici.

Mariji, majniški Kraljici,
Angeljskih spevov krasni don,
Jutranji zor, večerni zvon
Nebeško priča čast Devici,
In s stvarstvom druži se v poklon
Še človek svoji priprošnjici.
Krepost z Marije božja seva,
In slava večna ji odmeva.

Kedar človeka tare sila,
Rešnica Ti mu blaga si,
A deci še posebno mila,
Ljubeča Mati draga si,
Jasnejše da nam dni storila
In v zvanju nas krepila bi!
Cvetice hvale v šopek spaja
In v dar otrok Ti vdan podaja.

M. Zemljič.

Majnik.

Le cvetite cvetke ve,
Ljube stvarice,
Le cvetite, dvigajte
Kvišku glavice.

V venček vas povila bom
Na poročni dan,
Šopek naredila bom
Si iz vas krasan.

A v deželo je prispel
Zopet zlati maj,
Venček naredila je
Deklica tedaj.

Okrasila s cvetkami
Je Marijin kip,
Njej se posvetila je
Deklica ta hip.

Mirko M.

Marijine hčerke.

Na hribčku tam zelenem
So deklice vesele
Na rahlo sešle travico
In radostno zapele :

„Majnik, ah pridi,
Cvetja nam daj,
Srčno veselje
Deli nam zdaj!

Frata in loge
S cvetjem pokrij,
Gore v zeleno
Krilce zavij!

Me pa zapelo
Bomo na glas,
Saj je Marijin
Radostni čas.

Cvetke nabrale
Bomo krasne
Vence povile
V šopke lepé.

Dafe Mariji
Bomo jih v dar
In okrasile
Marijin ostar . . .“

In majnik se je vzbudil,
Oblekel v cvet naravo,
In hčerke svoji Materi
Prepévale so slavo.

Aleksij Andrejev.

Najlepši mesec.

Pómlad cvetna je prispela
Znóva na zemljo otožno,
Darežljivo je odela
Vse z obleko pestro-rožno.
Koder gre, življenje vdahne:
Cvetje polja, petje lésa
Mámi nam oči, ušesa;
In pomladne sápe lahne
Nam okrožajo glavé
Dvigni, dvigni se srcé!
Saj je prišel spet nazaj
Ljubeznivi mesec maj.

Blažena tekó nam leta:
Prostim vseh skrbij nebrojnih
Nam življenje ne obeta
Dnevov trudnih, dnevov znojnih.
Solzna zemlja — vrt cveteči
V domišljiji se dozdeva,
Kjer veselo naj prepeva
Človek v nekaljeni sveči.
Še nam mlada lica rdé,
Jasne še oči goré,
Saj praznujemo sedaj
Svojega življenja maj.

V vence vijmo pestre cvete,
Naj iz grl glasé se spevi,
In zaupljivo kot déte
Jih darujmo sveti Devi,
Ki v nebesih v divni slavi
Vekov mnogo že kraljuje,
Naše prošnje milo čuje,
Nas v potrebah ne ostavi.
Dvigajmo zato prošnje
V cvetnem mesecu do Nje:
Vsi otroci Nji tedaj
Posvetimo mesec maj!

Ko življenja dan utóne,
Živo nam okó ugasne,
Duh pusti telesa spóne,
Dvigne se nad zvezde jasne
Pred prestol Trojice svete.
Tamkaj v sreči preveseli
Bomo alelujo peli,
Veke žili nikdar štete.
K Bogu torej hrepené
Naj vse misli in želje,
Kjer vživali vekomaj
Bodemo nebeški maj.

Fr. Kražj.

Marija „Morska zvezda“.

Mariji pomočnici.

(Sonet.)

Ti dobro veš, najboljša moja Mati,
Kako nevarno potnik mlad potuje, —
Souvažna moč povsod ga zalezuje,
Raz pot ga vabi, hoče ukončati.

J mene že v mladostni dobi zlati
Napadajo souragi vedno huje.
U skušnjavah že mi duša omaguje,
Da sam ne morem se jim ustavljati.

Ti vodi me po ozkem strmem poti,
Ki v večno jasne tja gor gre višave,
Da nikdar ne bom krenil ž njega v zmoti.

In ko premagam svetne use težave,
Ko neizprosna smrt se me poloti,
Naj bom s teboj deležen večne slave!

Merálov.

Pred Marijinim kipom.

Tvojim nogam, sveta Mati,
Pribežim sirota,
Ko pogrinja majnik zlati
S cveti górska pota.

Tebi naj potožim todi,
Kaj bleđi mi lica —
Ti pa milostna mi bodi,
Majnična Kraljica!

Leto osorěj še mama
Semkaj me vodila,
Danes, glej, prihajam sama —
Krije njo gomila . . .

Vračajo se drobnih ptičev
Z juga jate črne —
Měni le od gróbnih gričev
Mama se ne vrne.

To svetinjico mi dala,
Predno je zamrla,
Tebi me izročevala,
Milo váme zrla:

„Milka, Milka, le Marije
Nikdar ne pozabi,
Jaz umiram — ura bije —
Bog me k sebi vabi!“

K Tebi torej, sveta Mati,
Pribežim sirota,
Ko pogrinja majnik zlati
S cveti górska pota.

Ti me svári, Ti me brani,
Ti mi mati bodi,
V večnost pravo pot mi znani,
Čuvaj me povsodi.

Jaz pa tiho to svetišče
Okrasím ti s cveti —
Mesto to naj zavetišče
Měni je na sveti!

Jos. Volc.

O v igredi so zlati
Dečki se igrali,
Na zeleni trati
Radostno skakljali.

*M*ladega življenja
So se veselili,
S cvetja in zelenja
Zale vence vili.

*K*o so vence zvali,
Skupno so hiteli
K Mami božji mili,
Slavljeni v kapeli.

S cvetom okrasili
Detece so božje,
Vence podarili
Materi pred znoj je.

*P*esmice so krasne
Jima v čast spevali,
K njima čiste, jasne
Dušice dvigali.

*A*ngeljčki nevidno
S kujigo tam so stali,
Družbico to pridno
Z zlatom vpisali.

Rad. Silvester.

Priporočaj se angeljčku!

(Zjutraj.)

Bodi pozdravljen,
Angeljček moj!
Ker si me čuval
Zvesto nosoj.

V tvojem zavetju
Sladko sem spal,
Zdrav se prebudil,
Radostno vstal.

Hudega branil
Vso si me noč,
Bodi še danes
Meni v pomoč.

Varuj me zlobe,
Varuj nesreč,
Da bodem Bogu
Ljubemu všeč.

Jezus, Marija,
Angeljček moj!
Prosim, bodite
Vedno z menoj!

(Zvečer.)

Ti čuval si me cell dan,
Moj angeljček preljubi!
Me varoval bridkost in ran,
Ubrnil me pogubi;
O naj ti prej, ko zamižim,
Zahvalo srčno izročim,
Moj angeljček preljubi!

Ti vedno si pri meni bil,
Nevidno z mano hodil;
Ko delal sem in se učil,
Povsod si ti me vodil;
O bodi z mano še nocoj,
Prijateljček prisrčni moj,
Moj angeljček preljubi!

Če spet sem kaj razžalil te,
Moj angeljček pozabi!
Odpusti mi, le spomni se,
Da sem otrok še slabi.
Kesam iz vsega se srca;
O, prosí zame ti Boga,
Moj angeljček preljubi!

Z Marijo, Ješčkom, Jožefom
Pri postelji mi budi,
Da mirno sladko spaval bom,
Počival spet po trudi;
Slavi Boga naj vsak moj dih,
Ti brani me napadov zlih,
O angeljček preljubi!

Rad. Silvester.

Angeljčkova svaritev.

Dete, kaj si pa storilo?
Danes nisi nič molilo.
Nimaš se nadjati sreče;
Ali nič te vest ne peče?

Srečen tak ni, ki ne moli,
Ne doma, še manj v šoli;
Tavaló boš krog betežno,
Oj, zakaj si nehvaležno?

Čul nad tabo noč sem celo,
Da te hudo ni zadelo;
Da si zdravo se vzbudilo;
Ti pa náme si zabilo.

Si zabilo, dete — name,
Nisi čulo dobre mame,
Ko velela je moliti,
Si začelo se ihtiti.

Glej, že čas se v šolo bliža,
Nisi še storilo križa!
Trmasto še zdaj se vstavljaš;
Britko žalost vsim napravljaš.

Kaj pri Bogu bom sporočal?
Kako tebe priporočal
Bođem Materi Mariji,
Ko se udajaš hudobiji?

Pojdi na navadno mesto,
Pred svoj križec, moli zvesto,
Moli srčno in iskreno,
Vse ti bođe odpuščeno.

Bog uslišal bo molitev,
Spoved bođe zádostitev,
Jaž te vodil spet bom srečno,
Kdaj pripeljal v radost večno.

Rad. Silvester.

Angelj varih.

Pete, pridno bodi,
Angelj tvoj povsod
Verno s tabo hodi,
Kaže pravo pot.

Vselej ti pomaga,
Trudi se s teboj,
Ko zaliva sraga
Potni obraz tvoj.

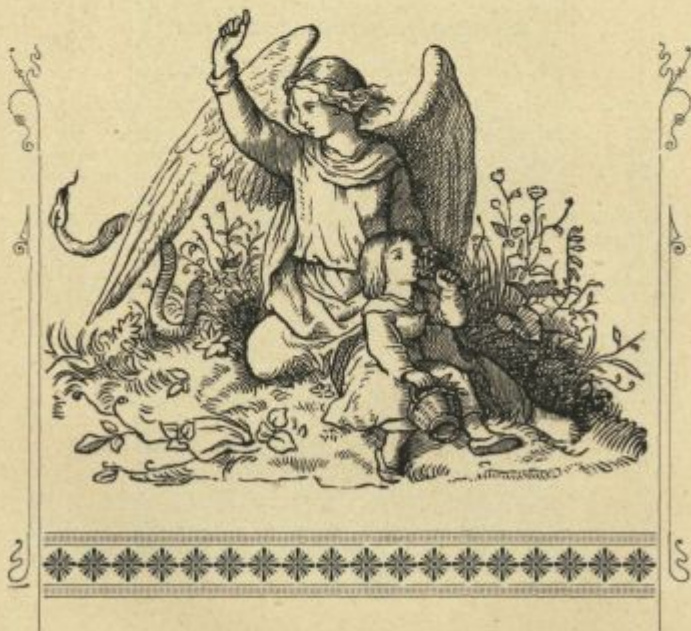
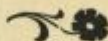
Rožice cvetoče
Z roso ti poji,
Ko z nebá pekoče
Solnce jih suši.

Kadar za grmačo
Sedaš v mehka tla,
On odvráča kačo,
Brani vsega zlá.

V togi ti umeje
Brisati oči,
A s teboj se smeje,
Ko se smeješ ti.

Do večera nudi
Svojo ti pomoč,
A po dnevnem trudi
Zate bdi vso noč.

Greg. Gornik.

Angelj rešitelj.

Spomladi se v logu sprehaja Bogdan,
Trobentice rmene nabira,
In veže s spodleski jih v sopek krasán
In nanje koračnice svira.

Kar znamenje v senci vejevja zagre,
V njem angelja váruha lice.
Molitev mu tiha iz srca priverè —
Podobo odene v cvetice.

Tako-le pa moli pobožni Bogdán:
„Ti vódi me, angeljček mili,
Da Jezušku svojemu iskreno vdan
Ostanem v veselji in sili!“

Ko lahkega srca odide naprej
Po mehki neznani mu poti,
V goščavo zgubi se mu steza in glej
Prepád zasija mu naproti.

Dehteča cvetica prepada parób
Na skali zarasteni diči;
S košatimi vejami diči jo dob,
Na vejah prepevajo ptiči.

Ustavi se deček. Kako bi pač rad
Cvetico odtrgal na ruši! —
Opréžno se skloni nad temni propád —
A sdajci se skala odkruši. —

Od straha zagrne očesi mu noč,
V neznanem prepádu že gine;
Kar hipno na steso nevidna ga moč
Postavi iz temne globine. —

Ko rešenec plašen ozre se okrog,
Med vejami znamenje vidi,
S svetlobo napolnjen okoli je log,
Kot bili od zlata bi zidi.

Krilatec s perotmi srebrnimi sam,
Z nebeškim sijajem na lici
Izgine v podobi — in čárobni hram
Stemni se v vejevja hladnici.

Rešitelja svojega deček spozna,
Strahú in radosti zajoče,
Na zemljo poklekne in groč do neba —
Zahvali se angelju vroče.

A. Medved.

Vzorniku mladine.

(V dan 21. junija.)

Viharjev mnogo tebi je pretilo,
Zadosti bojev hrabro bil si vročih!
Obilo toge ti srce težilo,
Radostno vabil svet te v svoje krilo,
Na pot življenja stlal ti rož cvetočih.

Izbrati nisi hotel poti cvetne —
Krepost je čista duša zaljubila.
Uspehi v bojih dôbe mladoletne
Molitve sad so, ki verige svetne
Lahkó s kreposti mečem je zdrobila.

Alojzij, vzor če boš življenje celo,
Duševna moč nam ne izgine,
Igral vihar ne bode z nami smelo!
Nebesa nas sprejmó kedaj veselo —
Enake tebi — vzorniku mladine.

Naum.

Na grobeh.

Poišči srcé tu, poišči oko,
Kje tebi so znani grobovi?
Poišči mej njimi, kjer bujno cvetó
Iz tvojega vrta cvetovi!

Zelenje vsem grobom je dalo nebo,
Če nihče cvetic jim ne vzgaja,
In če ne rosí jih nobeno oko,
Jih rosa nebeška napaja.

Pokojno in tiho, vse mirno je tod,
Le blaga ljubav tu kraljuje,
Premožen in reven, prostak in gospod
Počiva tu, sladko miruje!

In solnce nebeško — vsem sije lepo,
In zvezda blesti jim na nebu,
Da lučic nešteti jim svetí tako,
Kot sveče nekdanj — pri pogrebu.

Mej cvetjem, zelenjem in v senci cipres
Po boju tu v sladkem pokoji
Počivajte mirno, ljubljenci nebes,
In znanci nekdanji — vi moji.

Na grobišču.

Na grobišču v zimski noči
Mlada deklica kleči,
Vrò iz prs ji vzdihi vroči,
Sólza ji okó rosi:

„Mati zlata, mati zlata,
Oh, odprite tesni hram,
Oh, odprite ozka vrata, —
Rada, rada šla bi k vam!“

Združi z vami naj me jama,
Združi z vami naj me raj!
Kaj brez vas sirota sama
Tu počnem na svetu naj?

K vam, le k vam srce mi sili,
K vam, le k vam mi koprni,
Saj presrčno me ljubili,
Mati draga, ste le vi!

Mati zlata, mati zlata,
Oh, odprite tèsni hram,
Oh, odprite ozka vrata, —
Rada, rada bi šla k vam!“

Nagne se ji trudna glava,
Sèn zatisne ji okó, —
K materi ji duša vsplava,
Več ne vrne se v teló . . .

Gregor Gornik.

Tiha njiva . . .

Tiha tu se širi njiva,
Tiha njiva, božji vrt,
In pri rožah svojih biva
Vrtnarica — bela smrt . . .

Noč in dan stojé odprte
Duri v ta tihotni stan;
Smrt tu plete smrtne prte
Zanj, ki pot mu je skončan.

V višku angelj smrtni plôve
Žalno zre na njivo to,
In med blažene duhove
Z dušami hiti v nebo . . .

Blagor, kogar smrt zaloti,
V Bogu ugasne mu oko:
Kvišku angeljske peroti
V sveto ga nesó nebo!

Vnĕslav.

Na grobu mamice.

Pojdi, pojdi dete,
Ĥamor žene te srce.
Pojdi tja na božjo njivo,
Ĥjer v grobovih mrtvi spé.

Išči med grobovi,
Išči tisto jamico,
Ĥi zagrebla je prezgodaj
Tvojo dobro mamico.

Tam poklekni h grobu,
Toči, toči mi solzé,
Da izjokaš se pri mami
In utolažiš si gorjé.

Ona te bo čula,
Gledala z nebes na té,
Za-te bo Boga prosila,
Posušila ti solze.

Potlej rokci skleni,
Moli za-se in za njo,
Da, ko tebe smrt poseče,
Prideš k mamici v nebo.

Ā. O. Naum.

Tam na belem snegu . . .

Tam na belem snegu je
Črni vran zakrakal,
Tam na poti potnik je
Žalosten zaplakal.

„Oj, ne krakaj, črni vran,
Grozno čez poljano!
Črni vran, ti kličeš smrti —
Prišla bi prerano!

Do sedaj v naročju je
Majki sladki snival,
Zdaj pa v hladnem grobu bo
Sinec moj počival?

Zdaj mu je poljubljala
Sreča lahno lica —
Ah, in zdaj tiščala bo
Težka ga zemljica?

Oj, ne krakaj, črni vran,
Smrti k nam ne kliči!
Naj-li slana v vigradi
Četije že uniči?

Ali kraka črni vran,
Mož korake speši;
Oh, morda zdravilo to
Sinka še mu reši.

Kraka, kraka črni vran — —
To je prag domači!
Hvala Bogu! — Ali kdo
Čezenj vren koraci?

Krik obupen! — Potniku
Znoj oblije čelo —
Ko je mimo okna šla,
Smrti spoznal je belo!

Smiljan Smiljanič.

Na materinem grobu.

*Zdaj tukaj molim, tukaj jočem
Na grobu materinem sam.
Kam pač sirota iti hočem
Iskat tolažbe srčne — kam,
Če tebe, zlata mamica,
Pokriva črna jamica?*

*Iz sanj si zjutraj me vzbudila
Tako na lahko in ljubo,
Ročici moji si sklenila,
Molila verno si z menó.
Kadar si me napravila,
Očeta sva pozdravila.*

*O, kolikrat v skrbéh pozvala
Po dnevi moje si imé,
Kje bil sem? milo me vprašala,
Gladila z roko mi lasé,
S poljubom se dotaknila,
Vsa vame se zamaknila.*

*Zvečer si zgodaj me odvela
Na rahlo posteljico spat,
Z meno molila, potem pela,
In zibala me v sanek slat.
Se večkrat se približala,
In čelo mi prekrižala.*

*Zdaj tukaj molim, tukaj jočem
Na tvojem grobu, mati, sam.
Tolažbo jedno v srcu vročem
In prošnjo do Boga imam:
Da se v nebesih snidiva,
Na veke tam se vidiva.*

Anton Medved.

Useh vernih duš dan.

*M*ilo se glasé zvonovi
Čez gorice, čez raván,
Vernim kličejo glasovi:
Danes je vseh mrtvih dan!

S cvetjem se jesenskim diči
Mjiva božja krog cerkve,
Kjer mrtičev nemi griči
Opomine nam delé.

*M*oliko se solz pretoči
U posvečeno zemljo to,
Molikiéri vzdihí vroči
Dvigajo se tod v nebo!

*T*ruden potnik tukaj spava,
Križ urh groba znani kraj,
Kjer minila njoga slava,
Kjer pepél in prah je zdaj.

Poživájte, srca mila
Bratov, starišev, sestrâ;
Kar je bitka smrt ločila,
Spet se združí vrh zvezdâ.

Mmalu pridemo za vami,
U tihí dom poživat mí,
Križ se dvigal bo nad nami,
Kot nad vami se blesí.

Oj, da vsí bi nekaj ustali,
Pohiteli v svetí raj,
Z angeljci se radovall
Tam pri Rogu vekomaj!

— va.

Bódimó veseli!

Juhejsa! Bodímo veseli!
Po hribih, planinah,
Po poljih, ravninah
Odeja snežena leží.
Po bistríh potokih,
Po rekah globokih
Vabeče nam led se blišči.
Juhejsa! Bodímo veseli!

Juhejsa! Bodímo veseli!
Po snegu capljati,
Po ledu dr-sati
Največja, najljubša radó-t.
Naj kepe letíjo,
Saní naj drčíjo —
Oj, rajsko si lepa mlado-t!
Juhejsa! Bodímo veseli!

Juhejsa! Bodímo veseli!
Nam mar ni mrzloté,
Še manj pa toplote,
Saj mlada in vroča je kri;
Naj kuri se v peči,
Mi hočemo teči,
Sramuj se, kdor v sobi tiči.
Juhejsa! Bodímo veseli!

Juhejsa! Bodímo veseli!
Naj burja le vije
In lica nam brije.
V radosti žarí nam okó.
Le venkaj za mano
Na plano, na plano
Pod milo in vedro nebó,
Juhejsa! Bodímo veseli!

† Jos. Freuensfeld.

Zelena hojka.

Tresoči svit lune tihobno
Čez temno ravan se razliva,
In zvezdic neštetič čarobno
Nebesno planjavo pokriva.

In mrzli sneg v belo odejo
Odel je gore in doline;
Cvetlice prekrasne ne zvejo
V bliščeče nebo iz zemljine.

Ne čuje se slavčevo petje
In niti pastirske svireli,
Izginilo z drevja je cvetje,
Že potok pokriva led beli.

Le v gozdu zelena še hojka
Ponosno navzgor se dviguje,
Kot mlada junaška devojka,
Ki grešne se slane varuje.

Ljudmila Medičeva.

Na ledu.

Kaj krivo tako se držiš
Kot starček od let upogel!
In roki v žepu tiščiš,
Kot bi se razgreti ne mogel?

Saj vendar vroča še kri
Po tvojih se žilah pretaka;
Ne čakaj, da ti zledeni:
Lej, zdaj se pokaži junaka!

Ne vidiš, da drugi že
Po ledu se drsajo urno?
Kako, glej, jim lica žaré,
Kako kri teče jim burno!

Na led, dokler je še čas!
Saj kmalu dôba mladosti
In zima šla bo od nas:
Sedaj naužij se radosti!

No, vidiš, prijatelj, da gre;
Spet ravno držiš se kot sveča.
Pogumno res imaš srce,
Zdaj padel si — oj nesreča!

Angelar Zdenčan.

Ledene cvetice.

Zima, ti nam cvetje rišeš,
Kakor bila bi slikar,
Na pomlad spomine pišeš,
Ko shladi se solnčni žar:
Glejte, bil je nekdanj čas,
Ko je zemlji cvel obraz!

Naglo mrzle ti cvetice
V toplem zraku zvodene.
Zdi se mi, da kot pravljice
Tajni glas nam govore:
Glejte, hitro pride čas,
Ko posvetni mine kras!

Ko pa zremo cvetje tvoje,
Ki raztaplja se v vodo,
Ni drugače, da zapoje
Pesem vsak tedaj glasno:
Glejte, zopet vstane čas,
Ko bo zemlji cvel obraz!

— 11 —

Tiho, tiho je . . .

Tiho, tiho je po smrečju,
In po stezah šeta zima,
Spletla bisere si v kite,
Snežnobelo krilee ima.

V sreču kruta, v lieih bleđa,
Noče ptičie, da bi pele;
Solnčnih žarkov se ogiblje,
Rožie noče, da bi evele.

Zajčki plahi, dolgouhi
Radi bi se poigrali,
Pa čepé pod golim grmom,
Ker so nje tako se zbali.

Veverica repek suše,
Vejo ziblje, nasek maje,
Huda je na belo ženo,
Ki nič lešnikov ne daje.

Fanica Vovkova.

Zvončku.

Pozdravljam te ljubeče,
Ti nežni prvi cvet,
Ki nam pomladne sreče
Prihod naznanja spet.

V zelenje se odeva
In s cvetjem kiti gaj,
V njem zopet ptiček peva,
Ki je priplul nazaj.

Že solnce seva vroče,
Po zemlji vzbuja kras,
V doline se cvetoče
Razlega pesmi glas.

Zato pa te ljubeče
Pozdravljam, beli cvet,
Ker nam pomladne sreče
Radost si vzbudil spet.

— n. —

Zvončkou klic.

Ko je stvaril Bog cvetice,
Zvončku nežnemu je djal:
„Ti pa klical boš sestrice,
Vigred jim oznanjeval!“

Zvesto hoče spolnjevati
Zvonček, kar je rekel Bog,
Več ne more mirno spati,
Dasi sneg še krije log.

Enkrat naglo se predrami,
Češ, zaspan je pravi čas,
Skoči kvišku v srajčki sami
In budeč povzdigne glas.

Teloh pa mu modro pravi:
„Dete nežno, ni še čas,
Sneg leži še po naravi,
Sape niso te za vas.“

Dé trobentica mu mala:
„Rogovilež siten si;
Tak prijetno sem sanjala,
Pojdi pa nazaj zaspi!“

In vijolica pohlevna,
Ki še dosti spala ni,
Pravi: „Kaj čem cvetka revna,
Ko me glava še boli.“

Tak potočnica zajoka,
Ko zasliši simi glas:
„Led naj zgine prej s potoka,
Zame ni še vgoden čas.“

In potonka vsa zaspana
Izgovarja se tako:
„Kadar mine zadnja slana,
Takrat vzdignem jaz glavo.“

Pravi roža krasotica
„Meni se nič ne mudi,
Še ne kuka kukavica,
Slavček v gaju še molči.“

„Čakajte“, se limbar beli
Oglašuje tudi vmes,
„Jaz v krasoti vstanem celi,
Kadar bode blizo kres.“

Dolgo so besedovale
Druge cvetke še tako,
Dokler niso vse pospale
In sanjale spet sladko.

Zvonček zdaj v pomoč pokliče
Solnčne zärke neki dán,
In koj krije dole, griče
Prt cvetličji prekrasan.

- va.

Pomladno jutro.

Há, há, pozdravljen, beli dan,
Dasi te gledam še zaspan!
Pa v zló ne boš mi štel, če zdajci
Raz okna se ti smejem v srajci.
Lepo res ni, da dolgo spim,
A nepozvan se ne zbudim,

Zato, če zdaj me vidiš vstati,
Znaj, da so tega krivi — mati.
Čuj, v logu ptički že pojó,
Da v plan razlega se glasnó,
In cvetke dražestne dišave
Čez širne širijo dobrave.

Na trati že se veseli
Otrók krdelo in kriči,
In jaz? Le jaz naj v sladkem spanji
Prebil bi krasni čas jutranji?
Nikár! Na trato pohitim,
Da z drugi tam se veselim.

Da mine čas mi tam hitreje,
Kjer poje se, igra in smeje.
Zato, pozdravljen, beli dan,
Ki si v veselje nam poslan,
Glej, skoraj bodem že oblečen,
In skoraj krog me sprejme srečen.

Ciril Vuga.

Ne trgaj, ne trgaj . . .

*Ne trgaj, ne trgaj teh lepih cvetlic,
Oj detece ljubo, oj detece malo,
Le pusti pri miru te cvetke lepe,
Saj bodo še same zvenele prekmalo.*

*Poglej, le poglej, kak prekrasno cvetó,
Kako se zaganjajo kvišku veselo,
In njihovo cvetje kako je lepó,
Glej, to je rudeče, to modro, to belo.*

*Oj, dete, pomisli, pomisli na to,
Če tebe neusmiljena smrt bi pobrala,
Zdaj v cvetju prelestnem mladosti zlate,
Pomisli, kaj mamka bi tvoja dejala?*

*In nisi li, dete, podoba cvetlic,
Pomladnih cvetlic na poljani zeleni?
Ah, lilija v srcu in rožen obraz
Te spremljajta v radosti neiskaljeni!*

Tatjan.

Vesni.

Pridi, vesna zorna, pridi,
S cvetkami se daj odeti,
Oh, saj bilo je brez tebe
Tožno po širokem svefi.

Oj, zasijaj solnce toplo,
Oj, potočki zašumljajte,
Rasli, rasli trava mehka,
Plički vsi zaščeбетajte!

Zaduhtite logi tihí,
Ozbudi zemlja se premrla,
Topli vetreci pihljajte,
V pesmi zadonite grla!

Vesna, vesna . . . Kakor zarja
Obraz ji blešči se mili,
Že poji mi in ogreva
Dušo s sladkimi čutili . . .

Oh, občutim radost rajsko
Misli razpodé se besne,
Kakor v jutru sen zbežijo
O prihodu mlade vesne.

Pridi, vesna zorna, pridi,
Da že duh se prenovi mi,
Da kol pličici svobodno
Tja pod nebes polefi mi . . .

Lucijan.

Pomlad v cvetju.

Pomladni čas, preljubi čas,
Po zemlji cvetke nosi;
Že dóšel tudi je do nas,
Povsodi cvetke trosi.

Vijolice že dijejo
Iz travice zelene;
Marjetice i klijejo
In primule rumene.

V obleko novo in krasno
Vsa zemlja se ob'ači
Komu li v srcu je hudo,
Komu se čelo mrači?

A. P.

Poletni večer.

Nebó zlatí večerní žar,
Čez polje lega mrak,
Končal je delo oratar,
Domov hiti težak.

Škejaneé k nebu dvíga se,
Poslednji spev pojoč,
Večerníca prižiga se —
Prepreza gaje noč.

Igrá v vrteh hladan vetrič,
Šepeče v dolu vir,
Zaspal je evet, zadremal ptič,
Objel vso zemljo mir.

Postoj, popotni drug, postoj,
Užij minljivi hip:
Tu najin bodi dom nočoj
V samoti senčnih lip.

Ležišče nama griček bo,
Svetilka — zvezdie svit;
Uspaval naji čriček bo
Med rosno travo skrit.

Kaj iskal bi zatôhlih hiš —
K pokoju vabi log:
Hladil bo naji nočni piš
In čuval — dobri Bog.

Jos. Volc.

Orač.

*Sijaj, solnčece, na goro,
Sijaj, sijaj v dol gorkó,
Da zaziblje klasje skoro
Sredi polja se zlató.*

*Od morjá, oblaček, vstani,
In priplavaj čez goró,
Toče njivo mojo brani,
Dešek lij droban na njo.*

*Z ženo drago v koči beli
Otročički mi živé,
Ko bi kruha ne imeli,
Počilo bi mi srcé.*

S. pl. Orlovič.

Zadovoljni kmetič.

*Raj maram, da nimam
Palače, gradú;
Jaz kmetič ostanem
In služim Bogú.*

*Raj maram, da nimam
Zakladov sveta;
Zakladi so lepi —
Mir lepši srea.*

*Raj maram, da nimam
Gosposkih nadlog;
Jaz kmetič ostanem —
In z mano je Bog.*

*Raj maram, da nimam
Obilih gostij;
Bog daje mi z delom
Vsakdanjih jedij.*

*Raj maram, da nimam
Svetá veselie;
Veselje najslajše
Mi petje je ptie.*

A. P.

Le poj, le poj . . .

Le poj, le poj veselo,
Kjer skače vrelca vir
Med čedo snežnobelo,
Presrečni ti pastir.

Saj čisti tvoji glasi,
Kot pravljice, zvené,
Ki o preteklih časih,
O sreči govoré.

Saj čisti tvoji glasi
Kot valčki žuboré,
Ki iz gora vodice
Naprej, naprej podé.

O, da ti mogel peti,
Kar deček si začel,
Še s poznimi bi leti
In prav tako vesel.

Lucijan.

Pastirček.

I.

Škrjanček je zapel,
Zažvižgal črni kos.
Pastirček pa vesel
Skaklja po trati bos.

Oj, z Bogom, hudi mraz,
Ki dolgo si nas trl,
Pastirčke mlade v vas
Za peč si bil zaprl.

Sneženih ni poljan,
Ledenih ni cvetlic.
A log je ves cvetan
In živ veselih ptic.

Zatorej iz vasi
Ukaje gre pastir:
Na paši žubori
Pastirčku sreče vir.

II.

Ko v jutru zaždeva se dan,
Pastirček zatrobi glasan:
Traróm-trará, traróm-trará,
Vsak hitro naj ovce mi dá!

*Odpira se mnogo mu vrat,
In skočnje ovčice in oven rogat:
Traróm-trarád, traróm-trarád,
Veselo k pastirčku skaklja.*

*In mane si dekla zaspane oči,
In hlapec sosedov na pol še meži:
Traróm-trarád, traróm-trarád,
Pastir se obema smehlja.*

*Le spite, le spite zaspani ljudje!
Ne veste, kaj modri možje govoré:
Traróm-trarád, traróm-trarád,
Da jutro nam največ izdá!*

III

*Na trati pastirček prepeva,
Nad njim jih škrjanec drobi,
Poslušna ga čeda umeva
In hodi, kjer on ji veli.*

*Opoldne pa v senco se vleže
In palico v tla zasadi;
Za južino kruha odreže,
Ovčicam ponudi soli.*

*In zbere krog njega se čeda:
Vsi jagnjeci, ovčice vse.
Še oven privoma in gleda,
Če bo kaj dobil, ali ne.*

*Potem pa pastirček zasniva
Sred jagnjecev sanje lepé.
Brezskrbno tako-le počiva,
Kdor ima nedolžno srce.*

F. S. Flnžgar.

Na planinah.

V višavah tu pasem ovčice,
Krog mene planinski je mir,
Nabiram si v šopek cvetlice
In pevam in ukam pastir!

Ko kralj sem na pisani loci:
Prestol mi je lahek oblak,
In žezlo je palica v roci,
In solnce je krone mi znak!

Do mene v planinske višine
Ne seže nobena boleost,
Kot tici vrh vodne gladine*
Miruje srce mi in vest!

Svetišče so te mi gorice:
Krasijo cvetice altar,
In slavo popevajo tice,
Svetilo pa solnčni je žar!

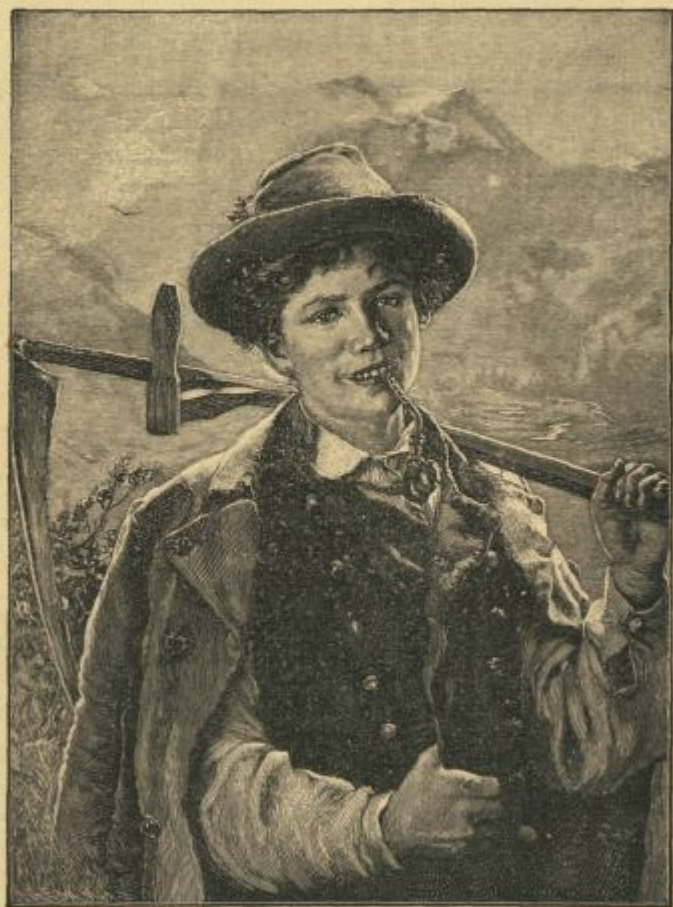
Ko solnce v nebeške gre dvore,
Ovčice poženem domú:
Molitev odmolim vrh gore,
Potem pa zavriskam juhú!

In sèn me blažilen objame,
Ko zvečer utrujen sem ves;
Tedaj si vladarstvo prevzame
Nad ovcami sultan, moj pes!

Vnèslav.

Zadovoljni košec.

1. Urno na delo!

Ko še polje krije rosa, Reže travo moja kosa, Ko še solnce v morji spí, Pesem moja se glási.	Kar krasi cvetic planjavo, Vsaka mora dati glavo, Naj uvel, naj svež je cvet, Pade od kosé zadet.
---	--

Nikdar se ne dam buditi, Prvi čem na travnik priti; Kosec ta je pač zaspan, Ki vzbudi ga še le dan.	Ako v vrsti češ kositi, Uren kosec moraš biti, Sicer zadi te pustim, Daleč, daleč prekosim.
--	--

Ostra moja kosa reže Travo, cvetke, kar doseže; Prizanašati ne zná, Preprostiti se ne dá.	Solnčni žarki pa pekoči Prepodé me zopet h koči, V senci s svojci pokramljam, Z južino se pokrepčam.
--	---

Nikdar nisem slabe volje,
Ne želim jedí si boljše;
Kdor se trudi in potí,
Njemu vsaka jed diší.

J. N.

---

2. Veselo domov.

Je solnčece zlato	Pojó mi veselo,
Šašlo za goró,	Pojó mi lepó —
Pa kosci raz trato	Še dolgo zvenelo
Domov pripojó.	Mi bo na uhó:

„Kdor hoče živeti
V radosti srca,
Naj z nami zna peti
Naj moli Boga.“

F. N.

Z dela.

☉ Marija, sveta Deva,
Klice naših čuj glasov,
Ko se zdaj po trudu dneva
Zopet vračamo domov.

Hvala Ti, iskrona hvala,
Da ljubeče si ves čas
Danes nam ob strani stala,
Zlega varovala nas.

Dobra Mati, kot pri trudi,
V snu nam pridi na pomoč,
Kakor zvezde ti nas tudi
Gledaj dol z neba vso noč.

Greg. Gornik.

Ob urči.

„Juan, stéel na korito
Z určem tem mi po vodé;
Lrne tvoje so nožice,
Težke moje so nogé.“

Mi se Juan obotavljal —
Urč prijel je za ročaj,
Še klobuka polskál ni,
Da poprej bi bil nazaj.

„Z určem v roki mi ne skakaj!“
Skrbna rekla mati je,
Toda Juan takrat z určem
Stekel vže po tratí je.

A nesreča ne počiva
Ni po noži, ni po dné:
Príde, ko jo najmanj slutíš —
Juan to najboljše vé.

Homaj trikrat je poskočil,
Dvignil urč pred sabo v zrak,
Pa spodrsne mu stopinja,
Z určem v roki pade vznak.

Juan, Juan, znanček dragi,
Slušal mamka nisi ti —
Zdaj pa ob razbitem urči
Solzne brišeš si oči!

Jos. Vole.

Sluda izkušnjava.

Zasvetili so lepi dnovi,
Oj, krasni dnovi, pragniki božični,
Veselja mnogo so s darovi
Prinesli dečici rudečelični.

Kot konec bil bi zimi srepi,
Povsod s veseljem smeh in vrisk se brati.
„Kaj hočejo mi dnovi lepi,
Kaj hočejo darovi mi bogati?“

Ivanek toži s glavo bolno,
Od žali, bolečine stiska roko.
Kako slaščic je drevce polno,
In v skledi jabolka, kako visoko!

*Skomina reveža po ustih,
Na drevcu vidi mišice iz meda.
„Oh, kaj, ko trga me v čeljustih,
Kot da jih jata živih mišk razjeda!”*

*Otekli sta obe mu lici,
Gorita vroče mu kot ogla šiva,
O kislem grozdju in lisici
Na glas mu čita sestra nagajiva.*

Greg. Gornik.

Zvon na poti.

Otrok je bil, ki nikdar ni
V nedeljo hodil k maši,
In ko je klical zvon ljudi,
Igral se je na paši.

Dé mati mu: „V cerkveni hram
Iz line zvon te vabi,
In če ne greš, pa pride sam
In zdajci te zagrabi!“

Otrok nato: „Kako prišel
Iz lin bi zvon po mene?“
In že, kot bi iz šole spel,
Na trate gre zelene.

Ne klenka več iz line zvon,
Plašili pač so mati!
A strah in gróza! — Zadi on
Čez njive kolovrati!

Otrok se v glasen jok spusti,
Strah velik ga objame,
Da zvon ga pod-sè ne dobi
In ga s seboj ne vzame!

Čez polja, trate in steze,
Čez hrib in cesto belo
Hiti, beži, kot veter gre
V cerkveni hram, v kapelo.

In kadar na Gospodov dan
Zvon zopet se razlega,
Tedaj ne čaka, da čez plan
Prišel bi zvon po njega.

Po Goethe-ju
A. Funtek.

Peter čebele draži.

Če Peterčku rekó:
„Sinček, dobro pomni to:
Blizo panja se ne kaži.
In čebel nikar ne draži!“

Oče spet gredó na delo,
Petru pa se je zazdelo,
Da ne bo tako hudó,
Če čebele dražil bo.

Čuje se iz panja šum:
„Peter! króti svoj pogum:
Če do nas boš neolikan,
Kmalu boš strašno opikan!“

Vrbovo zdaj vejo v žrelo
Peter vtakne . . . To je vrelo!
Roj čebel se vanj spusti,
Pika ga . . . To peče, skli!!

Oj, hudó so ga oklale,
Ves obraz močno razdjale;
Kdor ga vidi, ostrmi:
„Je to Peter, ali ni?“

Da otroka, ki ne uboga,
Tepe šiba in nadloga,
Peter misliti ima čas,
Predno splahne mu obraz.

Posl. „Internus“.

Zgòdi se tvoja volja!

Zveličar moj!
Poglej siroto zapuščeno,
Pred križem brldko joka.
Od solz je lice porošeno,
Od bolečin srce mi poka.

Zveličar moj!
Zastonj povžita so zdravila,
Zastonj je vsa pomoč človeška!
Moj Bog, glej, mater bom zgubila,
Če ne otmè je moč nebeška!

Zveličar moj!
Srce zaupno pa mi pravi,
Da ne umró še mati moja,
Ker tvoja jih pomoč ozdravi.
A vendar — bodi volja tvoja!

F. S. Finčgar.

Mrliček.

*Prezgodaj je zvenela,
Prezgodaj cvetka ta;
Saj ni se še razcvetela,
Pa mora že s sveta.*

*Na odru zdaj počiva,
Kot angeljček miru;
Veselje rajsko živi
Njen duh že pri Bogu.*

*Očesci njeni modri
Zaprti sta lahnó,
A čelo zlati kodri
Ji božajo ljubko.*

*Nje lice obledelo
V nasmeh se blag drži;
Ima obleko belo,
Vsa v rožicah duhti.*

*Najnežnejši med ptiči
Golobček bel je.
Najlepši med mrličí
Otrok nedolžen je!*

Nerálov.

Za god.

Jošek.

Poglejte, dedek dragi,
Prišli smo voščiti srečo
Za god Vam kar največo,
Ki Bog deli jo blagi.

Na svetu mnogo muke
Prestali in prebili,
In mnogo premolili
Za nas ste, svoje vnuke.

Zato Vaš god veseli
Veselo mi slavimo
In srčno Vam želimo,
Da dolgo bi živeli.

V zahvalo pa Vam dati
Ni drugega mogoče,
Kot srca prošnje vroče
V nebesa pošiljati,

Da Bog in sveti Jurij
Enkrat bi Vas pridela
Med angeljska krdela
V nebo — skoz zlate duri.

Jerica.

Dedek, jaz tudi molčati ne smem,
Ker nekaj povedati vem,
Povedala namreč Vam srčno bi rada,
Kaj Vam darovala bo družbica mlada.

Poglejte, cvetlice vsak v roki ima,
Da Vam za vezilo jih dá,
Najprve cvetlice pomladi vesele:
Vijolice, zvončke, marjetice bele.

Vijolica tiha tako govori:
„Ponižnost najlepše dehti.“
Ža vzgled mi vijolice bomo imeli,
Nikdar se ne bomo ošabno prevzeli.

Veselo pri vodi nam zvonček zvončka:
„Nedolžnost — ta največ velja!“
Žato se od njega mi bomo učili
In krstno nedolžnost do groba hranili

Kdor pa jo do groba ohrani zvesto,
Marjetica pravi tako,
Da zlato dobil bode krono tam gori,
Kjer Bogu prepevajo angeljski zbori.

Milka.

Lepo ne znam še govoriti
In sreče Vam voščiti.
Žato naj kar tako
Vsaj za-me dobro bo:

Da dolgo bi živeli
In radi nas imeli,
Kupili Joščku mnogo hlačk,
A meni pa še več igračk.

F. S. Finžgar.

Poveljnik.

*Pozor! Stoj,
Krepki voj,
Točno vsa povelja
Izpolnjuj,
Kar je moja želja,
Pazno čuj!“
Dan na dan učim tako,
Ko pa s stolpa zvon glasno
V šolo mi naznani pot,
Vse igrače vržem v kot;
V šolo se odpravim ročno,
Pazno tam poslušam uk.
Da naloge dane točno
Izvršim doma brez muk.*

Stanko pl. Ortovič.

Mladi dedek.

„Naócnike poglejte mi
 In kapo, pa povejte mi:
 Li ne-bi vsem se dēdek zdel,
 Če bi le brke še imel?
 Vse mi izvrstno pristojí,
 Le brkic mi pod nosom ni —
 Kaj bi na to dejali vi?“

„Naócniki in kapa, vse,
 Vse tako kot pri dedku je,
 A vendār vem, a vendār vem,
 Da sta različna si v nečem!

Na glavi kapo ded ima,
 A kaj pa v glavi? — Ha, ha, ha!
 Sedaj te pa imamo!
 Ti v glavi nosiš slamo,
 Le prazno slamo in norost,
 A dedek v njej ima modrost!
 Modrost ti v rokah pač držiš,
 A nič iz njé se ne učiš!
 Kaj pa na tó dejal bi ti?“
 „Da skoro prav imate vi,
 Vendār se vsem bi dedek zdél,
 Če bi le brke še imel.“

Smiljan Smiljanovič.

Na somenj!

Pokaj, pokaj bič.
Naj hiti konjič,
Naj hiti po cesti,
Saj je somenj v masti.
Kar je treba nam,
Use dobimo tam:

Mucl beli
Trakec zlat —
Homo deli
Ji na vrat;
Hužkupa s kraguljčki,
Da bi pel na glas,

Ho bo za matuljčki
Letal skozi vas;
Usega tam je dosti.
Kar si žlovek poželi,
To na somnji se dobi!

Stanko pl. Orlovič.

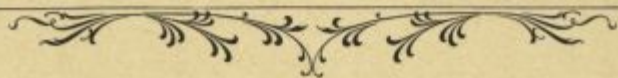

Junak.

Naj pravite? Našega Janča
Se videli niste nikdar?
Oj Janča, oj tega junaka,
Da drug mu na svetu ni par?
Na glavi poglejte mu čačo,
Poglejte ob strani mu mač,
Oči mu poglejte srdite,
Recite, kaj hočete več?

Ho takih junakov bi bilo
Na svetu veliko števillo
Končali bi hitro ljudje
Use boje, krvave vojske:
S pogledi junaki
Streljali bi taki,
Souvažnik bi padal pred njimi,
Hot sneg se usuje po zimi.

St. pl. Orlovič.

Kuharica.

Lonce Režika žalije,
Suh na ogenj vrže panj,
Čudno, kurim in žalivam,
V loncih pa je vedno manj!²

In na vrt po peteršiljčka
Teče: „To okus je moj!“
Vrne se, pogleda v lonce:
„Prazni skoro so, o joj!“²

Ona se ježi, a v kotu
Smeje se nekdo skrivaj.
„Ti si, Lojzek, tukaj notri?“
No, vse jasno mi je zdaj.

Čakaj le, tatinski deček,
Kuharica govori,
In kuhalnico srdito
Nad glavó mu zavihti:

„Možkim v kuhinji opravka
Ni še bilo in ne bo,
Da zaslužijo kosilo,
V gozd, na polje naj gredó!“²

Greg. Gornik.

Piščalka.

Prinesel sem Tončku piščalko,
Piščalko rumeno, lepó,
Zeló ga je razveselila
In glasno je piskal na njo.

Poslušal preproste sem glase
In segali so mi v srce,
In v srcu na srečno mladost mi
Spomini se živi vzbudé.

In vedno živeje, živeje
Se v srcu spomin mi budí,
Brezskrbno mladostno življenje
Mi stopi na mah pred oči.

A rad bi se znebil spominov,
Vznemirjali so mi srce,
Na kosce sem zdobil piščalko,
A Tonček je točil solzé.

Fr.

Poznate vrtec . . . ?

Poznam jaz vrtec skrit,
Ki ograjen je varno;
V njem sije solnea svit,
Ro je drugod viharno.

Obdelane skrbno
V tem vrteu so gredice.
Nebeške v njem cvetó
In vonjajo evetlice,

Najlepši cvet stoji
Na sredi vrtea tega:
Kot drugih kralj se zdi,
Vse njega duh presega,

Zaliva ga vrtnar
In h koléku privezuje.
In kot najdražja stvar
Ga ljubi in neguje.

Poznate vrtec ta,
Poznate cvet, vrtnarja?
Nedolžnost — cvet sreca
In angeljska čuvarja?

Naum.

P. n.

Leto se že nagiblje proti koncu. Milosrčni mladinoljubi bodo jeli zdaj misliti, kaj naj bi podarili pridni deci za sv. Nikolaja, za Božič in novo leto. Drsnem se Vam, ker vem, da tudi ljubite pridno deco, ponuditi v to svrho priloženo knjižico. Upam, da Vam bo ugajala v označeni namen in jo boste blagovolili priporočati še drugim mladinoljubom.

Ko bi pa Vam ne ugajala, prosim uljudno, blagovolite jo vrniti z „retour!“

Knjižica stane kart. 1 K 20 v.; lično vezana v platnu pa 1 K 45 v., po pošti 10 v. več.

Ob tej priliki pa se usojam v imenu društva „Pripravniki dom“ Vas še prositi blagohotne podpore (ozir. udnine). Društvo je zeló, zeló potrebno obilne podpore. Rado bi nabralo večjo svoto, da svoječasno prevzame Alojzijevišče, ki se mu je že obljubilo na merodajnem mestu; obenem pa še sproti podpira ubožne dijake pripravnike, kateri so pomoči tembolj potrebni, ker se ‚feranova kuhinja‘ — že itak preobložena s stroški za gimnazijce — ne more ozirati nanje.

Posebno uslugo stori tudi društvu, kdor razširja društvena lista ‚Vrtec‘ in ‚Angelček‘.

Že naprej se srčno zahvalim za vsak najmanjši dar.

Prespoštljivo udani

Anton Kržič

društveni tajnik.

Nečimernost.

I.

Mati stara, mati stara
Često Milko hčerko kara:
„Dragi, dragi otrok moj,
Kaj bo, kaj bo še s teboj?

Mlada še tako in mala,
Že se sučeš krog zrcala;
Hčerka, hčerka, otrok moj,
Pred zrcalom mi ne stoj!

To nečimernost je sama . . .
Slušaj, kar veli ti mama:
Gréh nečimernost je, gréh,
Duši strup že v mladih dneh!“

II.

Milka sanje je imela;
Materi jih razodela,
Ko prišel je novi dan:
„Čuden sanjala sem san,

Angelj splaval dol z neba je,
In oči v me upiraje
Kazal z levo je roko
Ogledalo mi lepó.

Z roko drugo, z roko desno
Držal pa je kačo besno
In svarilno zrl je v mé . . .
Kaj te sanje govoré?“

III.

Mati se je nasmehljala,
Hčerki pa tako dejala:
„Vidiš, Milka, vidiš ti,
Bož pred grehom te svari:

Greh nečimernosti jasno
Kaže — ogledalo krasno,
Kača nema pa veli:
„Greh ti dušo ostrupi!“ —

Mati je izgovorila, —
Hčerka je nató sklenila:
„Ogledalo spava naj,
Da ne zvabl v greh me kdaj!“

Al. Peterlin.

Vidkovi lasjé.

Videk vzdíše,
Solze briše
In domov hiti,
Dečkov roj kriči:
„Dolgi kodri
Niso modri;
Kratke pameti je ta,
Kdor ostríči se ne dá.
Dolgi kodri
Niso modri.“
Mati stol pripravijo,
Vidka nanj postavijo,
Škarje vzamejo v roké,
Cik! ostrížejo lasé.
Videk ven hiti,
Dečkov roj kriči:
„Kratki kodri,
Ti so modri;
Kratke pameti je ta,
Kdor ostríči se ne dá.
Kratki kodri,
Ti so modri.“

Greg. Gornik.

Pripovedka o nosku.

„Danes zopet mi posneta
Smetana je v skledi!
Veš li, kdo jo je pojedel?
Mimica, povedi!“

„... Jaz je nisem, mama, res ne!
Zajček jo posnel je;
Glej, kako na desni šapi
In krog ustec bel je!““

„Čakaj, videla takoj bom!
Nosek mi pokaži — — —!
Aj, kako je mehke! Pa sem
Ujela te na laži!“

„... Oh, odpusti, saj povem ti
Po pravici, mama:
Jaz namazala sem zajčku
Šapo, gobček sama.““

„Naj bo; ali vedno pomni:
Nosek vse odkrije;
Kadar praviš neresnico,
«Laže, laže!» vpije —.“

Smiljan Smiljanič.

Pete, táko-le bódi!

ree detečje naj bo:
Čisto kakor lilija,
Kakor rosna kapljica,
Kakor zvezdnato nebo:
Kakor demant plemenito,
Kot zrealo istinito:
Kakor jezero na gori,
Kakor blesk v žareči zori:
Krépko, stalno kakor hrast,
Krotko kakor jagnjiček:
Vneto le za božjo čast —
Sveto kakor angeljček!

Posl. „Internus“.

Modri Slavo.

*Iavo si glavó podpira
Baš kot kakšen modrijan;
V kaj li je tako zamišljen
Danes skoro že ves dan?*

*Njega vam v izgled postavljam,
Deca, kakor on i vi
Vedno mirno premišljuje
Modre, pametne stvari. —*

*Kaj sem rekel! Ah, nikari
Ne posnemajte ga, ne,
Ker sem še le zdaj zapazil,
Da lenuha — polka zrè!*

*Kolikrat na prvi hip se
Človek zmoti, pa kakó!
He, ni vedno tisti moder,
Ki podpira si glavó.*

Smiljan Smiljanič.

Zvonovi.

Zvonijo zvonovi, zvonijo.
Zvonijo tak mило sladko,
Ko slavševu bi melodijo
Vešerno mi žulo uno.

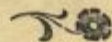
Na citrah arebrnih glasovi
Nebeško sladko se glasé.
A slajše ti vbrani zvonovi,
O, mnogokrat slajše zvoné.

Krilatec v nebeških višavah
So spevi neskončno lepi,
A skoro mi lepše v nižavah
Se petje zvonov teh glasi.

Zato, vi zvonovi, zvonite,
Še dolgo zvonite ta spevi!
Ta spev zadovolja donite,
Ki moje je sreše odmevi!

U. Zakrajšek.

Bom, bom . . . .

Bom, bom — — —“
Donel je zvona glas
In „Ave“ oznanjal
Je v tiho vas.

Jaz pa naročil sem
Glasom zvoná:
„Nesite prošnje te
Tja do nebá — — —“

Pobožno množica molila je
In mnogo pač prosila je
Boga nebes — — —

Dobrotno je odvrnil zvon:
„Bom, bom, bom, bom,
Res, bom — — —.“

P. Cvetov.

Ko poje zvon . . .

Ko poje zvon večerni,
Se mi srce topi,
V ljubezni neizmerni
K nebesom hrepeni:

Tje gor, kjer Oče večni
Kraljuje vekomaj,
Kjer bodemo presrečni
I mi živeli kdaj!

Milka Posavska.

☉ Kdaj? kako? kje?

Umreti bom moral, — ne vem, kedaj?
In sojen bom, pa — ne vem, kako?
Ostal bom večno, — ne vem pa, kje?

Umrl bom, kadar bo Božja volja;
In sojen bom, kakor moja je volja;
Pravica odkaže mi večni stan.

V nebesih veselje je brez mejé,
V peklu brezskončno šehť gorjé:
O dete! pomisli, kam pot tvoj gré.

Posl. „Internus“.

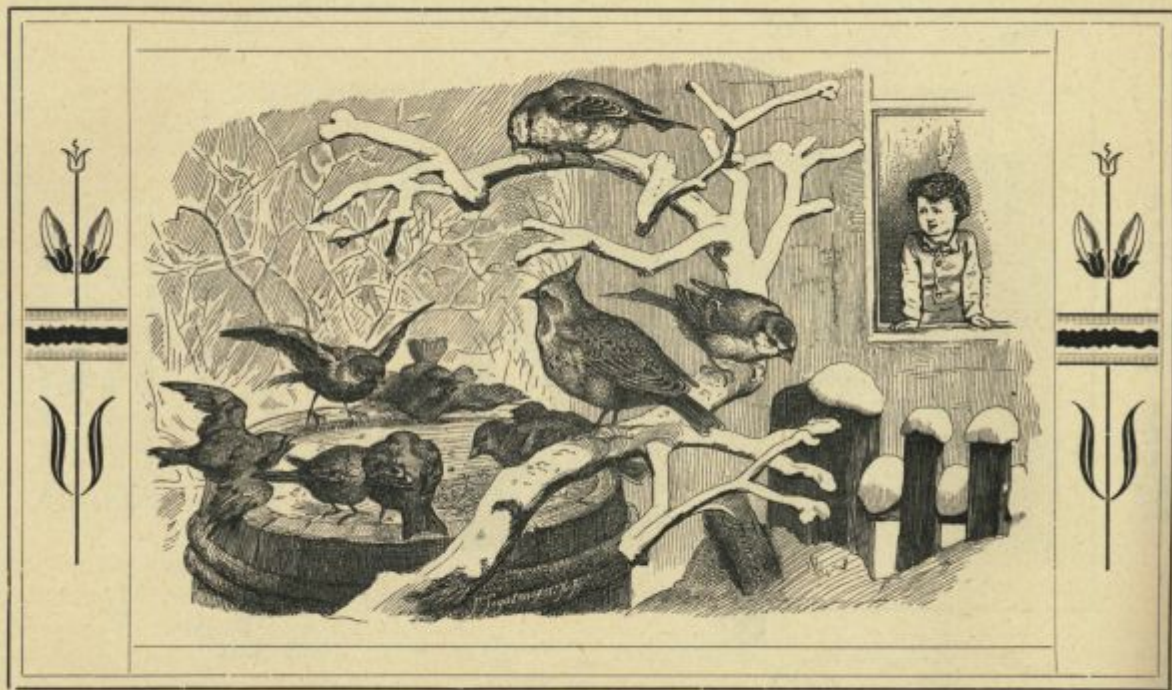
Ptiči v snegu.

Sneg pokriva polja, hiše,
Okrog oglov veter piše;
Veter ima hud obraz,
Saj mu je pa tudi mraz!
Rad bi šinil, ko bi mogel,
Skozi steno, skozi ogel,
V hišo bi se prišel gret,
V hišo gret, za peč sedet. —
Pa ga ni kar nič potreba;
Naj le zunaj sam prezeba!
Če bi koga v hišo hitel,
Ptiči, vas bi rad imel!
Oj, vi ptiči siromaki,
Hudo vam je v zimi taki!
Biti ne bi hotel ptič,
Stradati kot vi za nič!
Čmerno v snegu in led strmite,
V dve gubi se mi držite,
V dve gubi prav kakor jaz,
Če mi je na cesti mraz!

Oh, in toži vam kot meni
Po krasoti se zeleni,
Ko je bil ves svet gorák,
Ko je grmič cvetel vsak!
Dobro takrat smo živeli —
Veste li, kako smo peli,
Da je zvenel velik glas
V širi svet, v deveto vas!
Kot pravljica to se glasi
O nekdanjem zlatem časi,
Pa če Bog nam zdravje dá,
Že še pride čas nam ta! . . .
Je-li, prazno je v životki?
Piče ni za kljun, sirotki?
Stojte, dosti nimam sam,
Kruha pa vam lahko dam,
Da ga bode vsem zadosi,
Vsem zadosi v trdem postji!
Mraz je hud, pa menj skeli,
Če se kaj za kljun dobi! —

— k.

Mlada pastarica.

Ča goro solnčece se niža,
Dz gorđa črna noč se bliža,
Ovčice, idimo domov!
Kaj ne, bojite se volkov?

Lepó za mano čreda bela
Č goré hiti domov vesela
In zvončka ljubki glas — cin, cin
Do temnih se glasi dolin.

Najmanjše jagnje stiskam k sebi,
Da siví volk ga videl ne bi,
Saj rada je tako imam!
Ne dam ga tebi, volk, ne dam!

Smiljan Smiljanič.

Hi, konjiček!

Hi, kozliček,
Moj konjiček,
Hi, hi, hi! — —

Urno poskočiva,
Kakor iskra živa,
Na zelene trate,
Tam bo, kozek, zato!

Hi, kozliček,
Moj konjiček,
Hi, hi, hi!

Zdaj se veseliva
In Boga hvaliva,
Ker na travnik gréva,
Prvič zdaj iz hleva.

Hi, kozliček,
Moj konjiček,
Hi, hi, hi! — —

Konjič, naglo tekaj
In nikar ne vekaj!
Saj sva korenjaka;
Kje še dva sta taka?

Hi, kozliček,
Moj konjiček,
Hi, hi, hi! — —

Kozek se razjari
In jo v skok udari;
Dirja po ledini,
Brdu in ravnini.

Oj, kozliček,
Moj konjiček,
Ti, ti, ti! — —

Deček zaostaja,
Sapa mu pohaja,
Kmalu mu poide,
Konjič pa uide.

Naum,

Čadin zvonček.

Jakca so v šoli hvalili,
Oče zato so mu
Kozo kupili.

Takec pogosto v livado
Vodi ob vrhici
Ljubljeno „Čado“.

Tamkaj se pase po travi,
Kakor poljubi se
Čadini glavi.

Ve pa navrhana čada,
Kje je sosedova
Želna ograda.

Želnata glava jo mika:
Čade skušnjava se
Loti velika.

Takec za grmom se smeje,
S križno za kózico
Zrè skozi veje.

Modra ugane jo glava:
Čado, lej, moti mi
Kuda skušnjava.

Tiho za čado prileze,
Z vrhico zvonček na
Vrat ji otvèze.

Zvonček zvončkal je na vrati:
„Tujega zelja ne
Smeš pokušati.“

Naum.

Ptič in potnik.

Pa, jesén je, ptiček,
Treba bo odtod —
Čez goré, čez morje
Daleč ti je pot.

No, pa tudi dobro
Si se oskrbél;
Palico in torbo
Si čez ramo dël.

A, da jaz peroti
Kakor ti imam;
Palico nositi
Bilo bi me sram.

A, da meni vsega
Bog kot tebi dá,
Tudi težko torbo
Pustil bi domá.

Hej, razkril bi krila,
Dvignil bi se v zrak,
Za seboj ostavil
Bi zemljo, oblák —

Višje, višje proti
Nebu jasnemu,
Da se tam poklonim
Solncu krasnemu:

„Dobro jutro, solnce,
Klanjam se ti v pas;
Prišel sem, da vidim
Jasni tvoj obraz.

Aj, ti solnce zlato,
Daj, pozlati me.
Da ne bo mogoče
Več spoznati me.

Glej, potem gospôda
Me obkolijo!
Stavim, da za kralja
Me izvolijo.

Treba ni razuma,
Treba je zlatá,
Da na ljubem svetu
Človek kaj velja!“

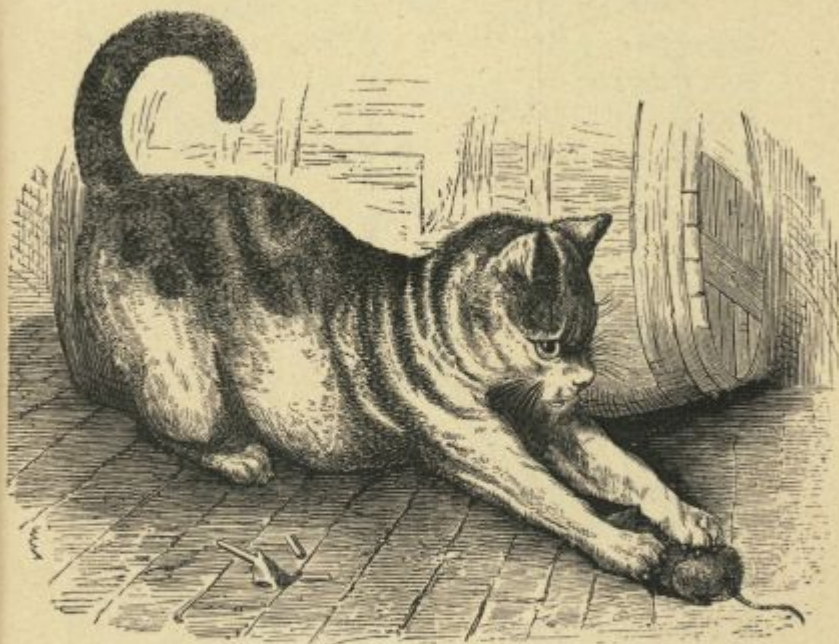
Ti pa, ptiček s krili,
Ali ni te sram?
Kakor mila Jera
Sediš na veji tam!

Smiljan Smiljanič.

Miška. *

I seveda, i seveda:
Mueika je sladkosneda.
Ali tudi miška dosti,
Kakor mislim, se ne posti,

Kam izginil je sladkorja
Rosee? In potiece skorja,
Ki sem si jo večeraj shranil —
Kdo me zanjo je ukanil?

Suih hrušek tam je v koti,
Kdo je, ki se jih poloti?
Čuješ? — Kakor da kdo vrta?
Ali to le miška škrtá . . .
In ker jih povziješ dosti,
Miška, polna si sladkosti,

A to tvoja je poğuba,
Ker zato si mucki ljuba!
Mucka res je poželjiva,
Ali ti si sama kriva,
Da si sladka, miška siva!

Smiljan Smiljanič.

Naša mačica.

To vam naša mačica
Ljubka je igračica.
V kot samotni leno sede,
Ondi dremlje, ondi prede.

Gladna nič ne vpraša,
Je-li vroča kaša,
Naglo k skledici priteče, —
Joj, kako se v nos opeče!

Naj metuljska le zapazi,
Zvito k njemu se priplazi —
Brž od tal metuljček šine,
V zraku mačici izgine.

Ako z repkom sestra miga,
Repek dol in gor ji šviga,
Naglo kakor blisk priskoči,
Š šapo jo po glavi počí,
Jezno v rebrca jo dragne,
In na vrh za rep potegne.

Hej, kako jo žoga mika,
Od strani se je dotika,

Divje ž njo po sobi skaka,
Da se maja stena vsaka.

Kadar kužek jo razkači,
Av, tedaj se razkorači,
Vspne se rep ji kakar kača,
Kvišku dlaka se obrača,
Hrbet kakor goro sključi,
Iz očij žaré ji luči.

Brž ji zopet jeza vgasne,
Da kot prej je volje jasne,
Pletenico vrže z mize,
Niti trga, klopko grize.

Igre vse ostavi v hiši,
Ko ropot začuje miši.
Ni-li hitra kakor strela?
Hop, že miško je ujela,
Urno skače ž njo po travi,
Š kremplji boža jo po glavi.
To vam naša mačica
Ljubka je igračica!

Gr. Gornik.

Naša muca.

Naša muca to je mače,
Da jih mnogo takih ni!
Miška naj še tako skače,
V enem skoku jo vlovi.

Na podstrešju in po hlevu
Vsako luknjico pozna,
In po noči in po dnevnu
Lazi pridno sem ter tja.

Ko ujame miško malo,
Vselej v vežo prihiti,
Da od matere v zahvalo
Mleka v skledico dobi.

Radi jo imajo mati,
Tudi jaz jo rad imam,
Vender: treba je poznati,
Kakor šmenea jaz poznam!

Kadar „prede“ dobre volje,
Smeš se poigrati z njo;
Kadar „piha“, pa je bolje,
Da odtegneš kar roko!

L. Črnej.

Mucke tri imamo.

Mucke v hiši tri imamo
In nobene ne prodamo!
Čvrste, gibke, ljubeznive
Mucke vèn in vèn igrive!

Prva bel ima kožušek,
Črnopisan čez trebušek;
Mucka ta je sladkosneda,
Po polieah se razveda.

Druga v dlako je rujava,
Iger polna ji je glava:
Kjer je klopčič z nogavico,
Vedno drega ga z nožico!

Tretja mucka v kožuh siva,
Sitnica nenastljiva —
Mleka hoče pol golide,
Ko iz hleva dekla pride.

Vnčslav.

Mačica in ptica.

(Basen.)

Mačica:

Ptičica na veji,
Vejici zeleni,
Pridi malčko bližje,
Malčko nižje k meni!

Pravila ti bodem
Zanimivo basen;
Slušaj! Že začetek
Njen takó je krasen:

Ptičica letela
Po zelenem logi,
Gneždece spletala —
Oj, gorjé ubogi!

Zanjka je nastavljena,
Ptička se je vjela,
Bila je zadavljena,
Da je ni otela

Mačica usmiljena.
Lovec pa se čudil
In se togotil je: „Na!
Čemu sem se trudil!“

Zdaj pa šele pride,
Ptička moja, pravo —
Spusti, da povem ti,
K meni se na travo!

Ptica:

Mačica, poslušaj,
Ta je tudi mična —
Kakor čudovita —
Vendar je resnična:

Krač, klobas so spravili
V shvambo neizmerno,
Mucko so postavili,
Da jih čuva verno.

Pravijo, da mačica
Je takó stražila,
Da nobena kračica
Vkradena ni bila.

Mucka, ni-li tudi
Ta močno prijetna?
A pred vsem opomnim,
Da je — verojetna!

Kvišku je zletela
Ptička premetena —
Mucka v stran odšla je
Vsa osramočena.

Smiljan Smiljanič.

*K*ako se ti suče marljivo
Po kuhinji muca okrog!
Polén zdaj nalaga na ogenj,
Zdaj meša s kuhalnico sok.

Ah, to bo okusen in tečen!
Po njem kar skomina me že.
A vendar pri sladkih teh mislih
Mi nekaj v skrbeh je srcé.

Nikár mi, nikár ne zameri
Teh odkritosrčnih beséd:
Prečestokrat, kakor se zdi mi,
Pokušaš, oj, mucika, jed.

Prečestokrat žlico oblizneš,
jaz menim, da slabo je to:
Ko soka bo treba na mizo,
Bojim se, ga v loncu ne bo!

Smiljan Smiljanič.

KAZALO.

	Stran
Oj, blagoslovi nas!	1
V najlepši noči: 1. Raj na zemlji	2
2. Presrečna mati	3
3. Pastir pri jasliah	3
4. Treba ni	3
5. V hribu	3
Detinski praznik: 1. Pri jasliah	4
2. Hišni blagoslov	5
3. Detinski darovi	6
Častimo!	6
Pozdravljena božična noč!	8
Nocoj!	9
Božična legenda	10
Cvetna nedelja	12
Velika noč: 1. Vstajenje	13
2. Pri svetem Petru	15
Telovo	15
Marija Šmarnica. (Sonet.)	16
Šopek šmarnic	17
Majniški Kraljici	17
Majnik	17
Marijine hčerke	18
Najlepši mesec	19
Mariji pomočnici. (Sonet)	21
Pred Marijinim kipom	21
Zlatopis	23
Priporočaj se angeljčku!	24
Angeljčkova svaritev	25
Angelj varih	26
Angelj rešitelj	27

Vzorniku mladine. (V dan 21. junija.)	28
Na grobeh	29
Na grobišču	30
Tiha njiva	31
Na grobu mamice	31
Tam na belem snegu	33
Na materinem grobu	34
Vseh vernih duš dan	35
Bódimó veseli!	36
Zelena hojka	37
Na ledu	37
Ledene cvetice	38
Tiho, tiho je	39
Zvončku	40
Zvončkov klic	41
Pomladno jutro	43
Ne trgaj, ne trgaj	44
Vesni	45
Pomlad v cvetju	45
Poletni večer	46
Orač	48
Zadovoljni kmetič	48
Le poj, le poj	49
Pastirček	49
Na planinah	51
Zadovoljni kosec	52
1. Urno na delo!	53
2. Veselo domov	53
Z dela	54
Ob vrči	55
Huda izkušnjava	55
Zvon na poti	57
Peter čebele draži	58
Zgôdi se tvoja volja!	59
Mriček	60
Za god	61
Poveljnik	62
Mladi dedek	63
Na somenj!	64
Junak	64

Kuharica	66
Piščalka	66
Poznate vrtec . . . . .?	67
Nečimernost	68
Vidkovi lasje	69
Pripovedka o nosku	70
Dete, tako-le bodi!	71
Modri Slavo	71
Zvonovi	72
Bom, bom	73
Ko poje zvon	73
Kdaj? kako? kje?	73
Ptiči v snegu	74
Mlada pastarica	76
Hi, konjiček!	77
Čadin zvonček	78
Ptič in potnik	80
Miška	81
Naša mačica	82
Naša muca	84
Mucke tri imamo	85
Mačica in ptica. (Basen.)	86
Muca — kuharica	87

